

Warszawa, 13.10.2006 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-540372-X/2006/PM

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Roman Giertych

Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Edukacji Narodowej

Pragnę poinformować Pana Premiera, iż otrzymuję skargi od rodziców uczniów dotyczące powszechnie występującego problemu przeludnienia klas szkolnych. Zainteresowani wskazują na brak przepisów określających minimalną powierzchnię klasy i wolną objętość pomieszczenia przypadających na jednego ucznia.

Z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 roku w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2003 r., Nr 6, poz. 69), wynika jedynie, iż dyrektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole lub placówce, a także bezpieczne i higieniczne warunki w zajęciach organizowanych przez szkołę lub placówkę poza obiektami należącymi do tych jednostek.

Kontrola przestrzegania tych warunków należy do właściwości Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Jednakże brak regulacji prawnych we wskazanym zakresie uniemożliwia jej dokonywanie skutecznych interwencji. Inspektorzy PIS, kierując się wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, w podejmowanych działaniach posiłkują się § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 roku w *sprawie ogólnych warunków przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy* (t.j. Dz. U. z 2003 r., Nr 169, poz. 1650), wydanym na podstawie delegacji zawartej w *Kodeksie pracy*. Zgodnie z przywołanym przepisem, na każdego z pracowników jednocześnie zatrudnionych w pomieszczeniach stałej pracy powinno przypadać co najmniej 13 m³ wolnej objętości pomieszczenia oraz co najmniej 2 m wolnej powierzchni podłogi (niezajętej przez urządzenia techniczne, sprzęt itp.). Jednakże wskazane regulacje dotyczą tylko i wyłącznie stosunku pracy i ich stosowanie *per analogiam* do sytuacji uczniów z oczywistych względów nie może wyrzeczyć pożądanego rezultatu.

Problem przeludnienia klas powoduje istotne pogorszenie komfortu pracy uczniów i nauczycieli. Przekłada się to na przemęczenie uczniów, nadmierne obciążenie nauczycieli, a w konsekwencji może wpływać na obniżenie poziomu kształcenia i nie przyczynia się do wyrównania szans w zdobywaniu wiedzy. Takie sytuacje niejednokrotnie prowadzą do powstawania konfliktów pomiędzy rodzicami uczniów a szkołą i organem ją prowadzącym.

Równocześnie pragnę zasygnalizować, iż jak wynika z posiadanych przeze mnie informacji, jeszcze w 1983 roku, ówczesny Departament Inwestycji i Wyposażenia Szkół Ministerstwa Oświaty i Wychowania przyjął, iż powierzchnia sali lekcyjnej powinna wynosić 60 m dla 24 uczniów, z zastrzeżeniem, że w warunkach pracy polskiej szkoły normatyw 2,0 do 2,5 m ma charakter docelowy. Natomiast docierające do mnie sygnały wskazują, iż powszechne staje się tworzenie klas o liczbie ponad 30 uczniów, którzy zmuszeni są do przebywania w klasach o powierzchni poniżej 50 m².

Wobec powyższego zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Premiera o ustosunkowanie się do zasygnalizowanego zjawiska i rozważenie możliwości podjęcia stosownych kroków prawnych, w ramach posiadanych kompetencji.

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich